

Analiza internet lokacija tužilaštva u Republici Srbiji

Februar 2017

Multi-Donor Trust Fund for Justice Sector Support in Serbia, World Bank

SADRŽAJ

UVOD	3
REZULTATI I PREPORUKE	4
PRISUSTVO NA INTERNETU	4
FINANSIRANJE I RAZVOJ	5
OPERATIVNOST I DOSTUPNOST	6
ADMINISTRATOVNO – TEHNIČKO PREDSTAVLJANJE TUŽILAŠTVA NA INTERNETU	6
SPECIFIČNI SADRŽAJ I SERVISI INTERNET LOAKCIJA TUŽILAŠTVA	6
KORISNIČKI INTERFEJS	9
KOMPATIBILNOST SA MOBILNOM PLATFORMOM	10
DIZAJN I VIZUELNI IDENTITET INTERNET LOKACIJA TUŽILAŠTVA	11
SKLADIŠTENJE SADRŽAJA INTENET LOKACIJA TUŽILAŠTVA - «WEB HOSTING»	11
UPRAVALJE SADRŽAJEM	12
LJUDSKI RESURSI	13
ANEKSI	14
ANEKS 1: PARAMETRI ANALIZE	14
ANEKS 2: LISTA TUŽILAŠTVA KOJA SU UČESTVOVALA U ANKETI	19

UVOD

Analizom Internet lokacija tužilaštva obuhvaćeno je 87 internet lokacija tužilaštva:

- 58 internet lokacija Osnovnih tužilaštva,
- 25 internet lokacija Viših tužilaštva
- 4 internet lokacije Apelacionih tužilaštva

Analiza je obavljena na osnovu 30 relevantnih izvora u periodu između 27. oktobra 2016 i 10. februara 2017. Informacije su prikupljene mrežnim pristupom internet lokacijama tužilaštva kao i kroz direktnu komunikaciju.

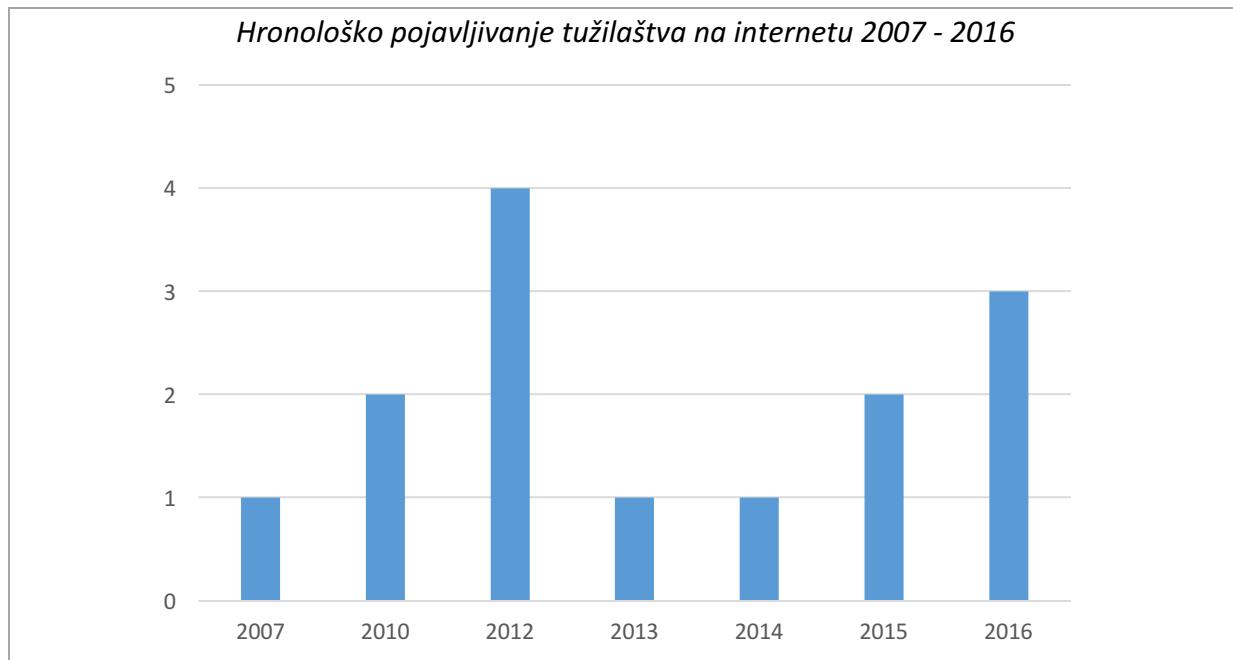
Kroz analizu je obuhvaćen aspekt ujednačenosti internet lokacija tužilaštva, kao i tehnološko-administrativni aspekti, a kroz sledeće kategorije:

- Prisustvo na internetu
- Finansiranje i razvoj
- Operativnost i dostupnost
- Administrativno – tehničko predstavljanje tužilaštva na internetu
- Specifični sadržaj i servisi Internet lokacija tužilaštva
- Korisnički interfejs
- Kompatibilnost sa mobilnim platformama
- Dizajn i vizuelni identitet internet lokacija tužilaštva
- Skladištenje sadržaja internet lokacija «Web Hosting»
- Upravljanje sadržajem
- Ljudski resursi

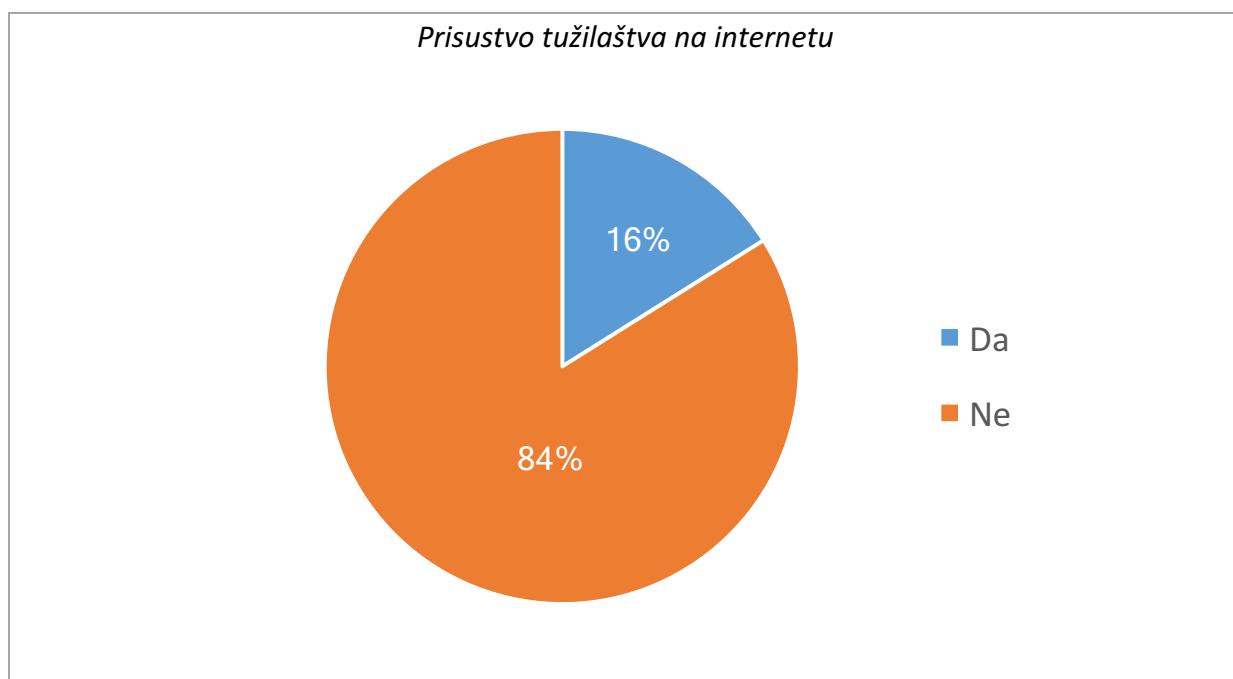
REZULTATI I PREPORUKE

PRISUSTVO NA INTERNETU

1. **Tužilaštva u Republici Srbiji su prisutni na internetu od 2007 godine.** Grafikon u nastavku prikazuje broj i razvoj Internet lokacija u periodu između 2007 i 2016 godine.

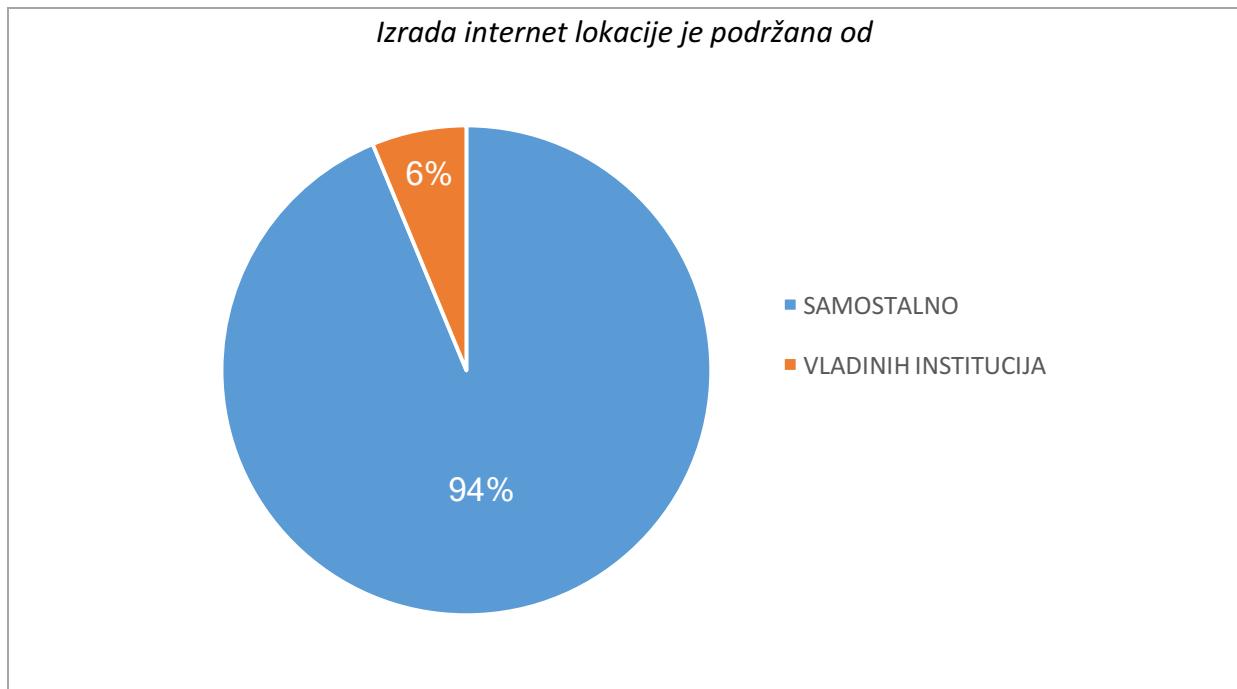

2. **Značajan broj tužilaštva još uvek ne posedeju internet lokaciju.** Potrebno je da sva tužilaštva imaju razvijene internet lokacije, kako bi krajnjim korisnicima bile dostupne usluge i informacije tužilaštva na internetu.

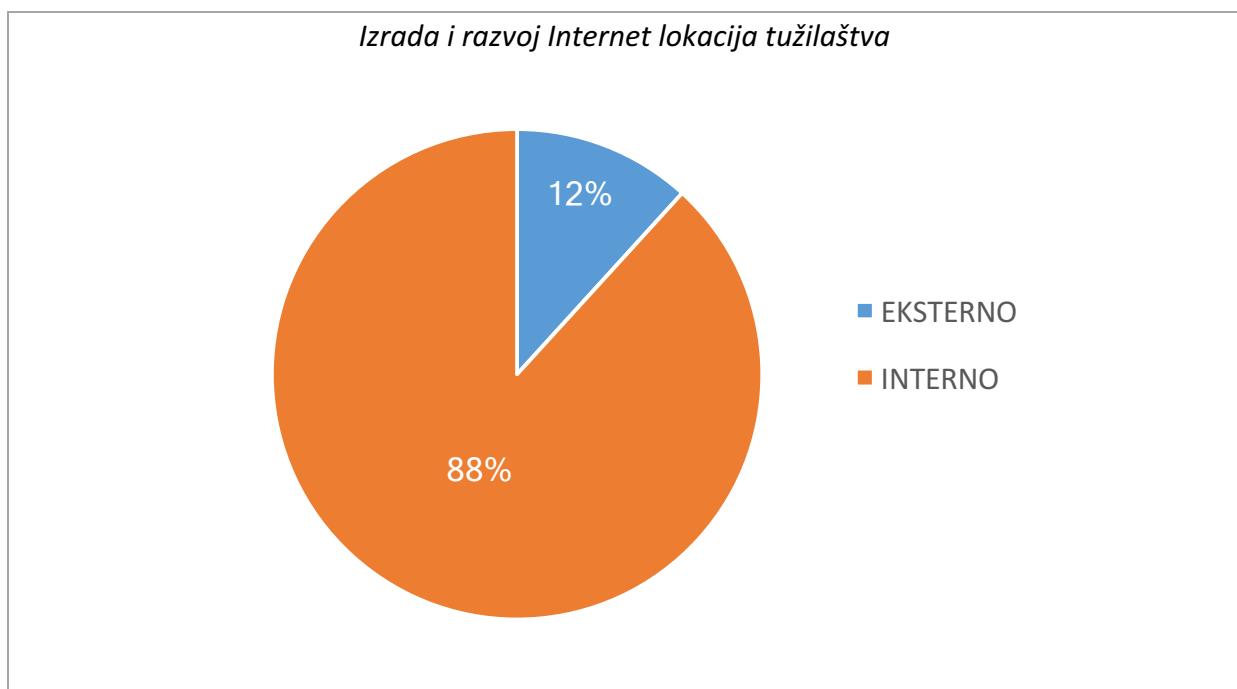

FINANSIRANJE I RAZVOJ

3. Izrada većine lokacija tužilaštva je samostalno finansirana i podržana. Kao rezultat individualnih inicijativa razvoja Internet lokacija tužilaštva primetna je razlika u izgledu, strukturi i sadržaju internet lokacija.

4. Značajan broj tužilaštva je samostalno učestvovao u dizajnu i razvoju svoju internet lokaciju.

OPERATIVNOST I DOSTUPNOST

5. **Sve postojeće internet lokacije tužilaštva su dostupne i operativne .** Lak i neometan pristup Internet lokacijama tužilaštva je od velike važnosti, kako bi krajnjim korisnicima usluge tužilaštva uvek bile dostupne na internetu.

ADMINISTRATOVNO – TEHNIČKO PREDSTAVLJANJE TUŽILAŠTVA NA INTERNETU

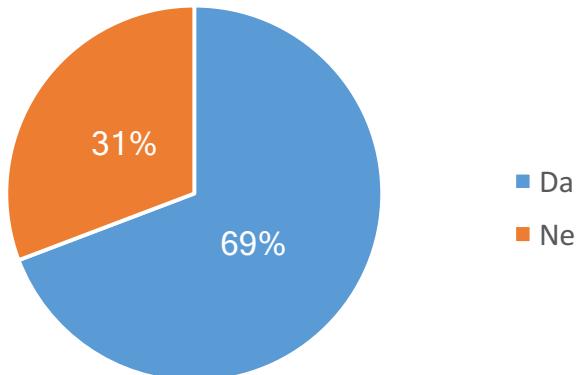
6. **Većina internet lokacija tužilaštva se predstavlja na internetu sa zvaničnim domenom (*.jt.rs).** Manji broj tužilaštva se predstavlja pod drugim domenima različitim od zvaničnog domena tužilaštva u Srbiji (*.jt.rs). Preporučljivo je da se sve lokacije tužilaštva predstavljaju sa zvaničnim domenom (*.jt.rs) Preporučeno je da sva tužilaštva budu pod jedinstvenom administrativno-tehničkom celinom kako bi krajnji korisnik trenutno bio siguran u validnosti sadržaja i servisa lokacije.

SPECIFIČNI SADRŽAJ I SERVISI INTERNET LOAKCIJA TUŽILAŠTVA

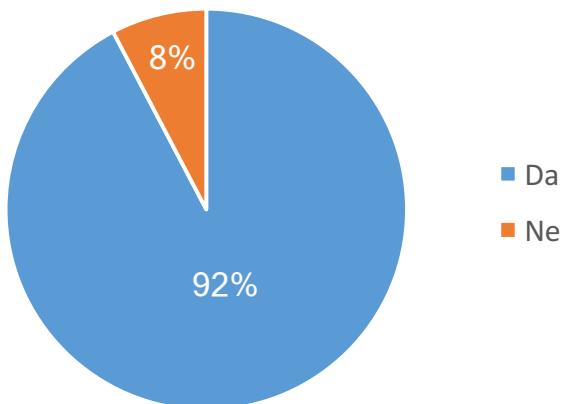
7. **Primetna je neujednačenost strukture, sadržaja i servisa internet lokacija.** Preporučljivo je ujednačiti strukturu sadržaja i elektronske servise kroz centralizovani / decentralizovani sistem internet lokacija tužilaštva.
8. Specifični sadržaj je procenjen na osnovu sledećih segmenata i struktura na Internet lokacijama suda:
 - a. **Dostupnost obrazaca i formulara** kako bi krajnji korisnici imali direktni pristup obrascima i formularima tužilaštva na internetu. Prisutnost obrazaca i formulara vodi direktno do povećanja kvaliteta usluge ka krajnjim korisnicima, kao i smanjenja opterećenja zaposlenih u tužilaštvima. U grafikonu ispod prikazano je da većina internet lokacija tužilaštva ima prisutne obrasce i formulare, ali takođe i da značajan broj lokacija još uvek nema.

Dostupnost obrazaca i formulara

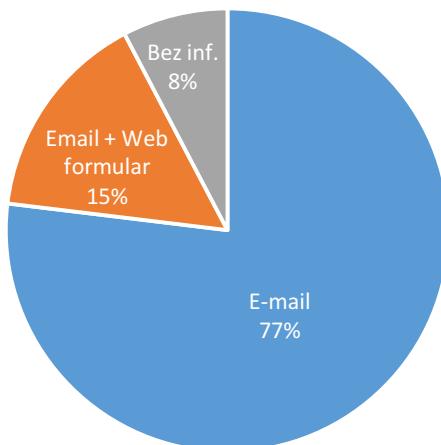
- b. **Prisustvo opštih informacija o tužilaštvu kao i Internet lokaciji tužilaštva**, kako bi krajnji korisnici imali detaljniji uvid o radu tužilaštva. U grafikonu ispod prikazano je da većina Internet lokacija ima dostupne opšte informacije o tužilaštvu.

Prisutnost osnovnih informacija o tužilaštvu na Internet lokaciji tužilaštva

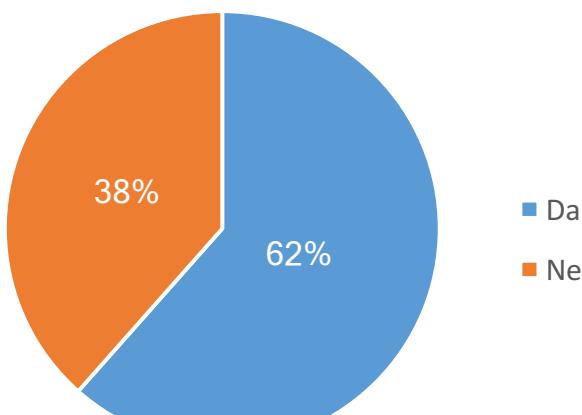
- c. **Prisutnost elektronskih kontakt informacija**, kako bi krajnji korisnici bili u mogućnosti da kontaktiraju tužilaštvo direktno putem interneta. U grafikonu ispod prikazano je da većina internet lokacija tužilaštva ima opciju elektronskog kontakta. Značajan broj tužilaštva razvio elektronski kontakt servis kroz Internet formular koji omogućava krajnjim korisnicima elektronski kontakt bez konfigurisane e-mail klijentske aplikacije.

Prisutnost elektronskih kontakt informacija na Internet lokaciji tužilaštva

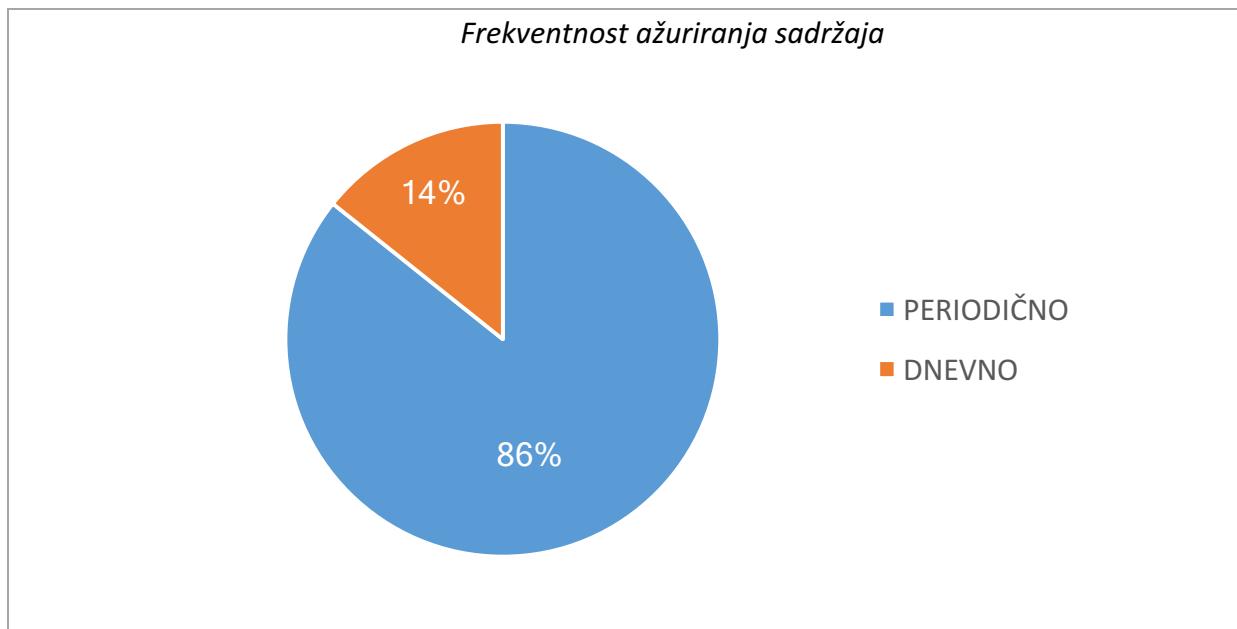

- d. **Prisustvo sekcije vesti i aktualnosti na internetu**, kako bi krajnjim korisnicima bile dostupne informacije o trenutnim aktivnostima tužilaštva. U grafikonu u nastavku je prikazano da većina Internet lokacija ima prisustvo sekcije vesti i na svojim Internet lokacijama.

Prisutnost vesti i aktualnosti

9. **Ažuriranje sadržaja se vrši periodično na većini internet lokacija tužilaštva.** Preporučeno je ohrabriti tužilaštva da objavljaju što više informacija na dnevnom nivou kao što su vesti, uspešna ostvarenja, objave kao i ostale relevantne informacije koje bi unapredile komunikaciju između javnosti i tužilaštva.

KORISNIČKI INTERFEJS

10. Neujednačenost strukture i elemenata korisničkog interfejsa prisutna je kroz različitu upotrebljivost, strukturu elemenata i performanse korisničkog interfejsa, kao i kompatibilnosti sa W3C standardom¹, koja garantuje dostupnost sadržaja na svim uređajima i platformama. Preporučljivo je ujednačavanje i centralni razvoj korisničkog interfejsa kroz centralizovani / decentralizovani sistem internet lokacija tužilaštva.

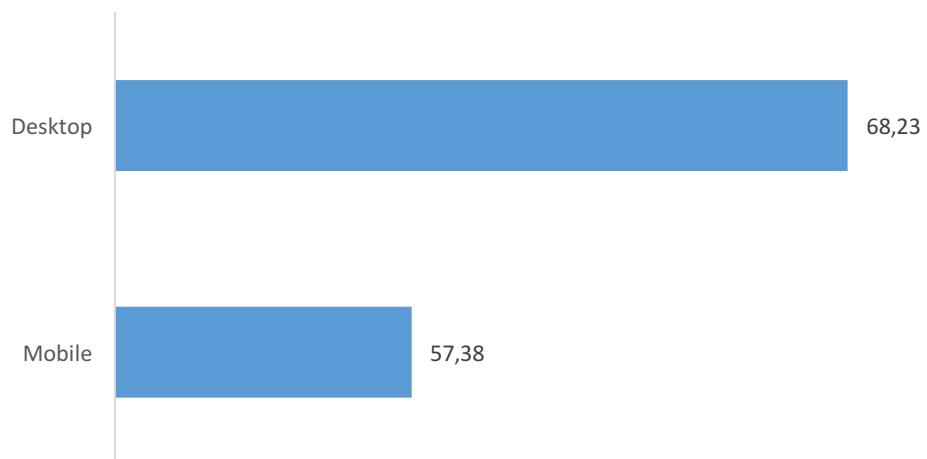

11. Performanse infrastrukture Internet lokacija je vrlo važna. Kroz direktno merenje performansi Internet lokacija preko “Google Page Speed Insight” servisa, prosečna vrednost merenja je prikazana u grafikonu ispod.

¹ <http://www.w3.org/standards/>

² <http://www.w3.org/standards/>

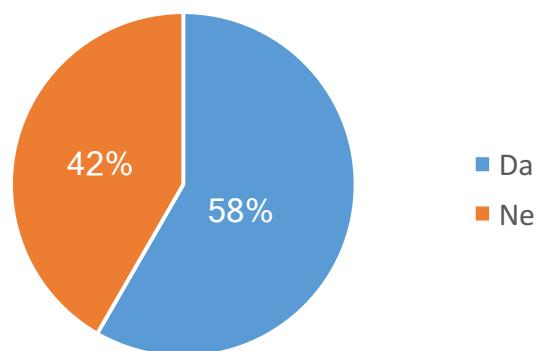
*Performanse internet lokacija tužilaštva kako za desktop tako i za mobilnu platformu
mereno preko «Goolge Page Speed Insights³» servisa*

KOMPATIBILNOST SA MOBILNOM PLATFORMOM

12. Značajan je broj Internet lokacija koje nema adaptiran prikaz za mobilne uređaje. Zbog sve većeg broja pametnih mobilnih uređaja, potrebno je adaptirati korisnički interfejs i servise za mobilni prikaz. Centralni razvoj korisničkog interfejsa (tačka 9) bi bilo preporučeno rešenje.

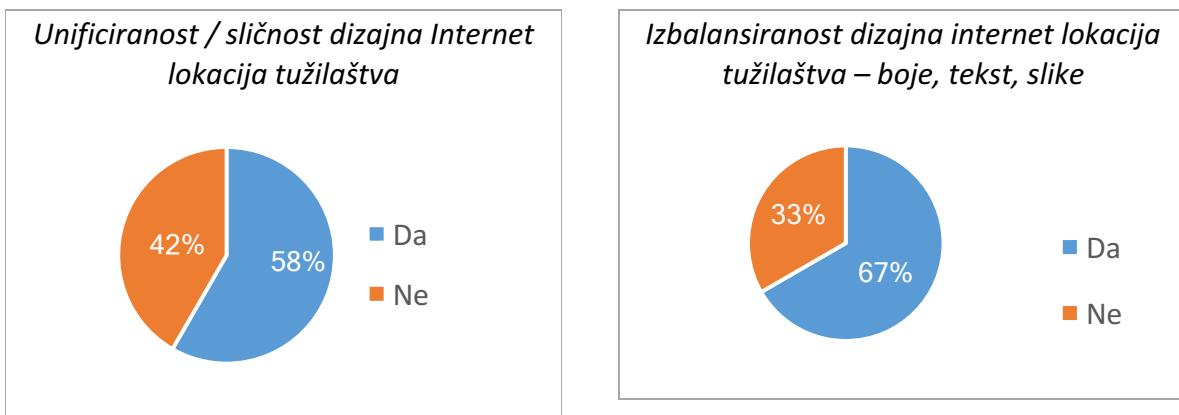
Dostupnost prikaza lokacije optimizovanog za mobilne uređaje

³ <https://developers.google.com/speed/docs/insights/about>

DIZAJN I VIZUELNI IDENTITET INTERNET LOKACIJA TUŽILAŠTVA

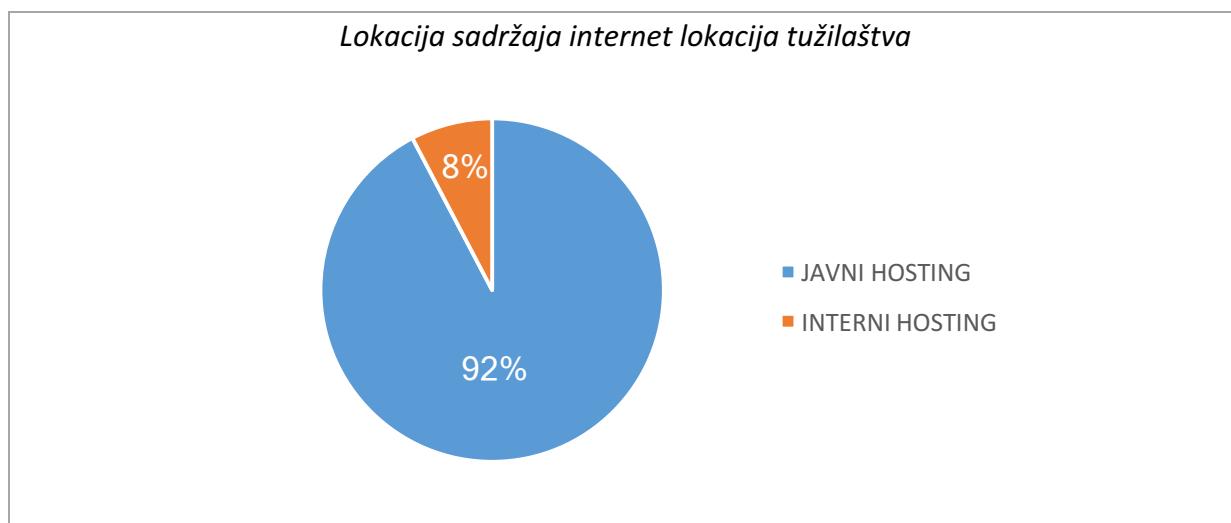
13. Primetna je neujednačenost vizuelnog identiteta Internet lokacija tužilaštva Dizajn većine Internet lokacija prikladan je za sajt tužilaštva, dizajnerske strukture izbalansirane, tekstualne strukture korektne.

14. Prosečan životni vek poslednje verzije Internet lokacije je 2 godine. Kao i za korisnički interfejs (tačka 9) preporučljivo je ujednačavanje i centralni razvoj dizajna kroz centralizovani / decentralizovani sistem internet lokacija.

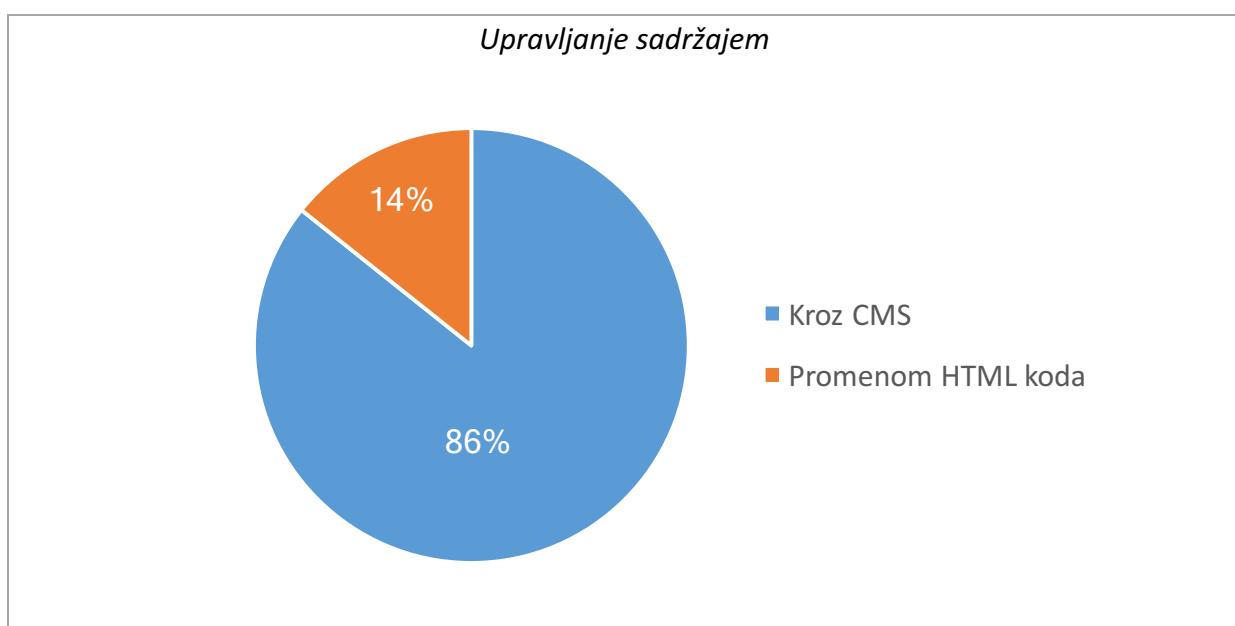
SKLADIŠTENJE SADRŽAJA INTERNET LOKACIJA TUŽILAŠTVA - «WEB HOSTING»

15. Sadržaj većine Internet lokacija tužilaštva je nalazi se na javnom internet hostingu. Zbog mogućstva neovlašćenog pristupa kao i osetljivosti podataka krajnjih korisnika tužilaštva prikupljenih preko elektronskih servisa preporučeno je interno skladištenje podataka.

UPRAVALJE SADRŽAJEM

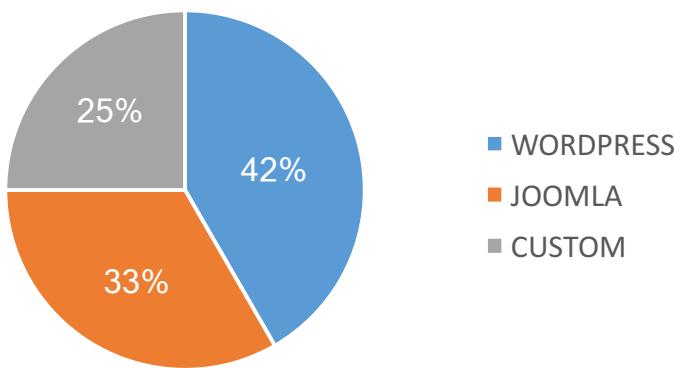
16. Upravljanje sadržajem je neujednačeno. Većina sadržaja Internet lokacija tužilaštva je organizovana kroz sistem za upravljanje sadržajem (CMS – Content Management System⁴), omogućavajući korisnicima sistema koji nisu IKT profesionalci da na kroz direktni i izvršni pristup sistemu uređuju sadržaj Internet lokacije. Značajan broj lokacije nema sistem za upravljanje sadržajem, već se izmene sadržaja vrše direktno kroz promenu HTML koda.

17. Internet lokacije čiji je sadržaj organizovan preko sistema za upravljanje sadržajem koriste najmanje 3 CMS različitih platformi. Preporučeno je da sve lokacije imaju objedinjenu platformu za upravljanje sadržajem, kroz centralizovani / decentralizovani sistem internet lokacija tužilaštva.

Lista sistema za upravljanje sadržajem korištenih na Internet lokacijama tužilaštva

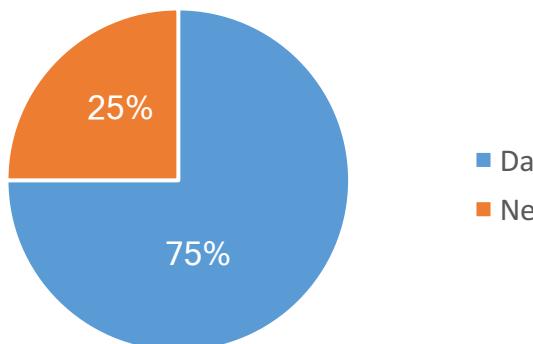
⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Content_management_system

LJUDSKI RESURSI

- 18. Većina tužilaštva ima treniranu osobu unutar tužilaštva zaduženu za održavanje i ažuriranje Internet lokacija.** Tužilaštva u Srbiji imaju kvalitetno uporište kroz IKT kvalifikovane ljudske resurse.
- 19. Preporučeno je povezivanje i saradnja službi radi kvalitetne tehničko-tehnološke razmene.** Najperspektivniji članovi timova bi uz adekvatan trening mogli biti osnova razvoja / održavanja centralizovanog / decentralizovanog sistema internet lokacija tužilaštva.

Da li postoji osoba zadužena za Internet lokaciju tužilaštva

ANEKSI

ANEKS 1: PARAMETRI ANALIZE

1. Da li tužilaštvo ima izrađenu internet lokaciju?

Odgovor	Total
Da	14
Ne	73

2. Da li je internet lokacija operativna i dostupna na internetu?

Odgovor	Total
Da	14
Ne	0

3. Da li je internet lokacija tužilaštva dostupna na internetu pod primarnim domenom (*.jt.rs) ili je takođe/isključivo dostupna pod alternativnim nacionalnim / internacionalnim domenom.

Odgovor	Total
Da	12
Ne	2
Multi domenski	0

4. Da li su na internet lokaciji tužilaštva dostupne forme i obrasci u bilo kom obliku, odnosno kao dokument za preuzimanje i/ili kao internet forma.

Odgovor	Total
Da	9
Ne	4

5. Da li su na sajtu prisutne informacije o vestima i aktuelnostima

Odgovor	Total
Da	8
Ne	5

6. Da li su na internet lokaciji prisutne osnovne informacije o tužilaštvu

Odgovor	Total
Da	12
Ne	1

- 7. Da li je moguće kontaktirati tužilaštvo direktno preko internet lokacije preko e-mail linka i/ili kontakt forme**

Odgovor	Total
Nema	0
Veb formular	10
E-mail + Veb formular	2
E-mail	1

- 8. Upotrebljivost internet lokacije kroz brzu i efikasnu kretnju kroz sadržaj i servise internet lokacije tužilaštva**

Odgovor	Total
Da	12
Ne	1

- 9. Prisutnost servisa pretrage na internet lokaciji**

Odgovor	Total
Da	6
Ne	6

- 10. U kojoj meri je lokacija kompatibilna sa w3c standardom, odnosno činjenica da li je sadržaj lokacije dostupan za sve, bez obzira na korišćenu platformu i bez obzira na uređaj i/ili internet pretraživač**

Prosečna vrednost
15.71

- 11. Brzina učitavanja stranice. Merenje je izvršeno preko Goolge Page Speed Insights servisa dostupnog na adresi:**

<https://developers.google.com/speed/pagespeed/insights/>

Odgovor	Total
Desktop	68.23
Mobile	57.38

- 12. Da li je dostupan prikaz lokacije optimizovanog za mobilne uređaje**

Odgovor	Total
Da	7
Ne	5

13. Da li je prisutno narušavanje korisničkog interfejsa usled grešaka kroz HTML – CSS formiranje

Odgovor	Total
Da	0
Ne	12

14. Da li je dizajn internet lokacije sličan-unificiran sa ostalim internet lokacijama tužilaštva

Odgovor	Total
Da	7
Ne	5

15. Da li je dizajn inovativan u odnosu na <http://www.jt.gov.rs> kao i ostale relevantne internet lokacije, kao i da li je dizajn stranice prati najnovija dešavanja i standarde savremenog veb dizajna

Odgovor	Total
Da	3
Ne	9

16. Da li je dizajn atraktivan u odnosu na <http://www.jt.gov.rs> kao i ostale relevantne internet lokacije, kao i standarde savremenog web dizajna

Odgovor	Total
Da	3
Ne	9

17. Da li je dizajn prikladan za sajt tužilaštva u odnosu na <http://www.jt.gov.rs> kao i ostale relevantne internet lokacije

Odgovor	Total
Da	11
Ne	1

18. Da li su svi osnovni elementi internet lokacije izbalansirani u odnosu na <http://www.jt.gov.rs> kao i ostale relevantne internet lokacije.

Odgovor	Total
Da	8
Ne	4

19. Da li su tekstualni elementi internet lokacije konzistentni u odnosu na <http://www.jt.gov.rs> kao i ostale relevantne internet lokacije.

Odgovor	Total
Da	8
Ne	4

20. Ko je podržao (finansijski i/ili tehničko/tehnološki) internet lokacije tužilaštva

Odgovor	Total
VLADINE INSTITUCIJE	1
NE-VLADINE INSTITUCIJE	0
SAMOSTALNO	15

21. Donator koji je materijalno ili na bilo koji drugi način učestvovao u izradi internet lokacije

Odgovor	Total
DRŽAVNO VEĆE TUŽILACA	1

22. Da li u okviru tužilaštva postoji stručna osoba za proces ažuriranja i održavanja internet lokacije

Odgovor	Total
DA	12
NE	4

23. Kad je izrađena prva verzija internet lokacije tužilaštva

Odgovor	Total
2007	1
2010	2
2012	4
2013	1
2014	1
2015	2
2016	3

24. Koliko često se ažurira sadržaj internet lokacije

Odgovor	Total
DNEVNO	12
PERIODIČNO	2

25. Koliko je stara poslednja verzija internet lokacije

Prosečna vrednost	
	2

26. Ko je dizajnirao internet lokaciju.

Odgovor	Total
INTERNO	15
EKSTERNO	2

27. Ko je razvijao internet lokaciju.

Odgovor	Total
INTERNO	12
EKSTERNO	5

28. Gde je hostovana internet lokacija tužilaštva

Odgovor	Total
UZZPRO	0
INTERNAL HOSTING	1
JAVNI HOSTING	12

29. Na koji način je organizovan sadržaj internet lokacije. Da li je organizovan kroz CMS ili na neki drugi način

Odgovor	Total
CMS	12
DIREKTNO KROZ HTML	2

30. Lista korišćenih sistema za upravljanjem sadržajem

Odgovor	Total
WORDPRESS	5
JOOMLA	4
CUSTOM	3

ANEKS 2: LISTA TUŽILAŠTVA KOJA SU UČESTVOVALA U ANKETI

APELACIONA TUŽILAŠTVA

- Beograd
- Kragujevac
- Niš

VIŠA TUŽILAŠTVA

• Beograd• Čačak• Jagodina• Kragujevac• Kruševac• Leskovac• Niš	• Novi Pazar• Novi Sad• Pančevo• Pitot• Prokuplje• Smederevo• Sombor	• Sremska Mitrovica• Subotica• Užice• Valjevo• Vranje• Zaječar• Zrenjanin

OSNOVNA TUŽILAŠTVA

• Bačka palanka• Bečeј• Beograd - Prvo• Beograd - Drugo• Beograd - Treće• Bor• Čačak• Despotovac• Gornji Milanovac• Jagodina	• Kikinda• Lazarevac• Lebane• Mionica• Mladenovac• Negotin• Niš• Novi Pazar• Novi Sad• Pančevo	• Pećinci• Petrovac na Mlavi• Požarevac• Pozega• Raška• Ruma• Senta• Smederevo